

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-27
Besvaras senast
2024-12-04 kl. 12.00

Till kulturminister Parisa Liljestrånd (M)

2024/25:511 Vårt fotografiska arv

Fotografi utgör en central del av vårt kulturarv och har en viktig roll i att dokumentera och reflektera samhällets utveckling. Trots detta saknas en nationell strategi för att förvalta och tillgängliggöra vårt fotografiska arv, till skillnad från andra konstformer såsom film, musik och scenkonst.

Sveriges fotografiska samlingar och arkiv är bevarade på museer, arkiv och bibliotek, ofta utan enhetliga strukturer för metadata eller nationell samordning. Därtill förvaltas viktiga delar av vårt fotografiska arv av enskilda eldsjålar och genom privata initiativ, vilket är ohållbart i längden. Som Myndigheten för kulturanalys konstaterar är privat finansiering ofta projektbaserad och kortsiktig, vilket riskerar att göra kulturarvet sårbart och godtyckligt.

Dessutom finns det stora brister i digitaliseringen av det fotografiska materialet. Fotografi saknar en sammanhängande övergripande strategi för insamling, strukturering och presentation, vilket försvårar forskningen och tillgängligheten för allmänheten. Dessa problem lyfts bland annat i projekt som Vi ska försöka laga systemet – ett pilotprojekt med Arkdes, Nationalmuseum, Riksantikvarieämbetet/Ata, Tekniska museet och Wikimedia som ska länka ihop informationen och knyta samman kulturarvet från museernas olika databaser. Ett annat exempel är den nyutgivna boken *Kvinnor bakom kameran 1848–1968*, där det framgår att bilder från en och samma fotograf ofta är utspridda mellan olika institutioner och registrerade i många olika databaser.

Situationen blir ännu mer akut ur ett krishanteringsperspektiv. Fotografi är en del av vårt kollektiva minne, och i tider av kris är fotoalbum och bilder något av det första människor räddar. Den nuvarande arkivlagstiftningen är dock inte anpassad till dagens digitala verklighet och kräver en modernisering, vilket lyfts av riksarkivarien Karin Åström Iko. Att säkra Sveriges fotografiska arv handlar därför både om att värna demokratin och om att skydda vårt gemensamma kulturarv.

Den finns en högst oklar ansvarsfördelning när det gäller den fotografiska bildens bevarande i Sverige. Problemen och riskerna har under lång tid påtalats av institutioner, forskare och fotografer inom en rad olika discipliner. För att skapa tydlighet krävs en samlad nationell strategi som ger svar på vad som behövs för att på bästa sätt samla och levandegöra det fotografiska kulturarvet för framtiden.

Jag vill därför fråga kulturminister Parisa Liljestrand:

Avser ministern att visa att hon tar fotografikonsten på allvar och värderar den lika högt som filmen, musiken, scenkonsten och litteraturen genom att ta fram en nationell strategi för att förvalta och tillgängliggöra vårt fotografiska arv?

.....

Lars Mejern Larsson (S)

Overlamnas enligt uppdrag

Gergo Kisch